

Praha-Žižkov, 12.1.2020
P. Jareš

Užitečné sebepoznání

L 22, 31 – 34 L 22, 54 – 62
Sk 4, 1 – 20

Bůh nás zná lépe, než my známe sami sebe. David to ve své modlitbě vyjádřil takto: „ *Víš o mně, ať sedím nebo vstanu, zdálky je ti jasné, co chci dělat. Sleduješ mou stezku i místo, kde ležím, všechny moje cesty jsou ti známy. Ještě nemám slovo na jazyku, a ty, Hospodine, víš už všechno.* “ (Ž 139, 2 – 4 EP) V příběhu z evangelia můžeme vidět, že Pán Ježíš znal Petra mnohem lépe, než Petr znal sám sebe. Pán znal slabost svého učedníka lépe, než ji znal sám učedník. Není pochyb, že Petr měl Pána opravdu rád. Když Ježíše ujišťoval o své oddanosti, jistě to myslel upřímně a opravdu to tak i cítil. Naše pocity a dojmy z nás samých nás ale mohou klamat. Platilo to o Petrovi. Platí to i o nás. Ježíš zná i naši slabost. Mnohem lépe než my ví, jakých podlých činů jsme **bez něho** schopni. Z ostatních evangelíí se dokonce dovídáme, že Petr se s Pánem Ježíšem přel (viz Mt 26, 33 – 35; Mk 14, 29 – 31). Nesouhlasil s Pánovým úsudkem o jeho osobě. My už jsme asi chytřejší než Petr. S Pánem Ježíšem bychom se nepřeli. Víme přece, že ví všechno lépe než my. Snadno odkýveme, jak jsme bez něho slabí a jak moc ho potřebujeme. V hloubi duše tomu ale možná až tak moc nevěříme. Nejsme o své slabosti **přesvědčeni**. Nepočítáme s tím, že ten správný život prostě sami žít nedovedeme. Naše písně o lásce k Bohu tak mohou být jen písněmi lidí, kteří si moc věří. Naše písně se mohou podobat slovům, kterými Petr ujišťoval Pána Ježíše: „ *Pane, s tebou jsem hotov jít i do vězení a na smrt.* “ (L 22, 33 EP) Slova našich modliteb a písní nevyjadřují vždy naši naprostou závislost na Bohu. Problém přitom netkví ve slovech našich modliteb a textech písní. Problém je v našem postoji přehnané sebedůvěry. Bývá pro nás obtížné ten postoj spatřit. Umí se dobře schovávat. O čem si myslíte, že byste to nikdy neprovedli? Ale upřímně!

Zkušenost nakonec vždy jen potvrdí, co řekl Bůh. Věci se na čas mohou jevit jinak, než Bůh řekl. Na Boží slova však nakonec vždy dojde. Petr tu zkušenost měl. Už v zahradě Getsemane to s jeho oddaností vůči Pánu nevypadalo nijak slavně. Když Pán Ježíš v modlitbě zápasil, Petr spolu s ostatními usnul (viz L 22, 45 – 46; srov. Mt 26, 40 – 46; Mk 14, 37 - 42). Pak následoval Ježíše zpovzdálí a v Pánových těžkých chvílích se ohřival u ohně. Tam také došlo na slova Pána Ježíše – Petr svého Pána třikrát zapřel. Jak asi Petrovi bylo, když na něj Ježíš pohlédl. Vzpomněl si na Pánova slova. Vyšel ven a hořce plakal. Byly to slzy sebepoznání. I my potřebujeme dojít do bodu

sebezpoznaní. I my potřebujeme vidět, že sami sobě nemůžeme věřit. Potřebujeme vidět, že sami na sobě nemůžeme být závislí. Můžeme to uvidět právě ve chvílích našich selhání. Když nějak zhřešíme. Když se ke druhým zachováme tak, jak bychom to od sebe nečekali. Stává se ale, že křesťan se po svém pádu jaksi vzpomíná. Nevezme si ze svého selhání poučení – totiž, že nemůže žít svůj život v sebedůvěře, ve spolehnutí na sebe. Často potřebujeme prožít řadu takových selhání, než nám dojde, jak moc Krista potřebujeme. I my potřebujeme dojít do bodu, kdy budeme plakat hořce. Možná ne všichni budou plakat doslova. Potřebujeme ale dospět k upřímné chvíli s Bohem, kdy mu dáme za pravdu a kdy mu vypovíme svoji slabost. Jak se zpívá v jedné naší písni: „Hned opadla úzkost, když, Pane, v tvůj hrad, jsem všel, k nohám tvým bídu svou vyplakat.“¹ Není to jen hezké přirovnání. Je to reálná zkušenost, kterou může mít každý z nás.

„*Důvěřuj Hospodinu celým srdcem, na svoji rozumnost nespolehej.*“ (Př 3, 5 EP) Když si uvědomíme naši lidskou slabost, získávají pro nás tato slova Bible novou náplň. Jsme – li Božími dětmi, přebývá v nás Duch svatý, který nás vede. On je tím Pánem, kterému máme celým svým srdcem důvěřovat. A když bereme vážně zkušenost naší slabosti, tím víc chceme naslouchat jeho hlasu a učení. Petr prožil změnu, jakou Duch svatý působí v životě člověka. V přečteném oddílu ze Skutků vidíme jiného Petra než v textech z evangelia. Vidíme tu Petra smělého a odvážného. Vidíme tu Petra, který se neohroženě hlásí k Ježíši tváří v tvář těm, kterých se dříve bál. Za tuhle změnu Pán Ježíš zaplatil svou smrtí na kříži. Tuhle změnu vypůsobil v Petrovi Duch svatý. Působením Ducha Božího tak skrze Petra mluvil sám Ježíš. Stejný Duch se může projevit i skrze nás. I my bychom mohli být klidní a neohrožení v přítomnosti lidí, kterých jsme se dříve báli. Bůh vše připravil. Na nás je, abychom dostatečně ztichli, abychom mohli hlas Ducha slyšet. Na nás je, abychom se ho pevně drželi a dali se jím vést. Ani pro křesťana to není nic samozřejmého. Vidíme to na samotném Petrovi, který měl i dlouhou dobu po Letnicích slabou chvíli. Ze strachu se choval pokrytecky (viz Ga 2, 11 – 14 EP). Na Petrovi vidíme, že potřebujeme být stále bdělí, abychom na jiné hlasy nedali více, než na hlas Boží. Být křesťanem mimo jiné znamená být ve vztahu s osobou, která ho učí, vede, posiluje, chrání ... těší, napomíná ... Tou osobou je Duch svatý (srov. Ř 8, 14n EP). Uděláme dobře, když budeme věnovat pečlivou pozornost jeho hlasu. Je to hlas Pána Ježíše Krista. Jeho odvaha a neohroženost se mohou projevit i skrze každého z nás. Písně KK: 302, 280

---

1 Píseň číslo 289 z Křesťanského kancionálu.